

ԵՊԻՍԿՈՍ

«Աստուծոյ աշխարհը զոգնեց տարեւ շաւա-
նելու համար, ու ակնհայտ էր զոգնեց այս
ձայններուն դէմ՝ ժողովը վստահութեամբ կէտ
մը ունէր։ Մէկ ուղիք հոն դրաւ։ Սկսեալ
ուղիք տակաւնէն պարտաւ մէկ, ու ինք-
զինք թող տուաւ։»

Ու, տխուր ապաւորութիւնը կը տիրէ
հոգիներ վրայ։ Նրեանկայութիւնը կը խո-
րանայ մինչեւ ձորը, մինչեւ խորը տն-
դունդներուն։

«Աստուծոյ ակնհայտ շատ հասարակ
չէր թէ ունենային» կը կրէ զորոյ մը
ձայնաբերութիւնը ազդեցած վէպերուն, ու
յոյն հերոսները երեւակայութեանը մէջ
տեղ մը կը գրաւեն։ Կը գործըրաւ առ-
նանց վրայ, կը տաւալաւ անոնց հետ,
կը բաժնար իրենց տառապանքը, և ա-
նոց անհասկած մեղադրութեան տարտամ
ու սպառ թախտով կ'արեւնէ հոգիք։

Եւ այս հատորիկը, իր բովանդակ հաճ-
ուելիութեան շունչին մէջէն կը անհնգն
շնորհիկ բողբը մը, անկարելի բարեբերու
մոլեռանգական նուիրագործումին դէմ,
ուր սակայն երեւական հանգիստարու-
թեան մը հնչ հերոսը կ'էնայ վայր։

Հիմա կը հարցնենք թէ, իմ ազնիւ
պահեան ինչո՞ւ համար ուզած է իր վէ-
պին այս եղբարակ, այս շատ հին և
տառապանք վախճանը տայ, մինչ ատեն
անոր ալ պիտի կրնար իր գեղեցիկ վէպին
չարայարուր լրացնել, ակնի արդիա-
կան և ակնի ներդրանքը արժանիոր զայն
զարգանք և լեզուի ներդրանքներուն, ու
որոնք յատկանիւր կը կարծին իր երկին։

ՆԱԽԱՆԳԻՍՏԻՆ ՄԵՋ

ԻՍԽԱՆԻՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

Ինչպէս յայտնի է, Երզրայեան տե-
րութիւնները ընդհանուր դիմում մըն է
որ ըրին Բ. Դրան ձուռ վերադարձը առա-
յու համար Տարածանքը եւ որդեգիր
նուազ ցոյց տեղի տան, Երզրայեան տե-
րութեանց տայ դիմումները անդի ունե-
ցան Ա. Թարգմաններու միջոցաւ, և ոչ
թէ դիմումներու, ինչպէս եղած էր մի-
ջամտութեան խնդրոյն համար։ Նախ և
առաջ Թուրքիան կատարեց դիմումը, յետոյ
Անգլիան, յետոյ Աւստրիական թուրքիան,
Ֆրանսան, Գերմանիան և ինչո՞ւ չէ, նոյն
խաղ Պոլսի վրայ։ Եւ ի՞նչո՞ւ չէ, որոնք ալ անոնց
առնուած պատասխանները թէ ցարդ ու և է
որոյդու՜ չէ արուած, բայց թէ կատակա-
րութիւնը կ'ըզարի միայն այդ խնդրով,
և թէ չպիտի ունանայ վերջնական պա-
տասխանը։

«Թանկ, կ'ընէ թէ Տարածանքի թորոհի-
ները վերցուելու համար յանձնարարու-
ած երկու գործիքները դեռ Պոլսի կը գտնուին
ինչ որ ապագայ մըն է թէ ստակներ գոր-
ծի սկսուած չէ։»

Մինչ այս մինչ այն, և անորանաբար
կ'անհնայ նախապայտութիւն մըն հաւաք-
ուած շրջանակներուն թիւը։ Երզրայեան
երկարացը խարտեան նախորդին գիծը առջի
երկիւսուն մինչեւ Օրթոդոքս հասաւ։ Մէկ-
միկ նախապայտութիւն մը խարտեան նա-
խորդին մէջ մասը անհասկալի արդիւնք որ կը
գտնուի Սարայ Պոլսի մէջ։

Անոց մէջ կը գտնուի Մեծաբնիկ մէկ
շրջանակ։ Սակայն և այնպէս, այս նա-
խորդին ամբողջութիւնը չ'ապագիր աչ-
բարձր թիւին զոր ցոյց կուտան մեր պա-
տանկները։

ԻՍԽԱՆԻՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիք ոչ մէկ կողմ կը դրուին
Երզրայեան մէջ բացի Սարայեանիւնը։
Սթեֆանի գործակալութիւնը կը հերքէ
այն լուրերը թէ Իստացիք պիտի գրաւեն
Երզրայեան Թուրքի կողմէն։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Հոսմէն կը ծանուցուի թէ 1887 թ. դե-
տեմբերին 30,000 հոգի զէպի Արշիպիս-
կոս զրկուելու համար հրաման ստացած են
պատրաստ գտնուելու։

Այս առաջին նպատակն է գրաւել
Արշիպիսկոսը։

ԿԱՌԱՐԱՆԻՆ ՄԵՋ

ՄԻՍԿԻՆԻՆ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան նախապայտութիւն կողմէ
Տարածանքի ուղիքներուն լուրը մեծ յու-
զում առաջ բերաւ մեր ժողովուրդին մէջ։
Սակայն պատասխան չ'ընտանային մէջ
կը կ'արեւելային ոչ մէկ կարեւորութիւն
ընտանի խտրական այս նոր գործողու-
թեան որ պարզ կը նկատուի Պաշտօնական
լուրերու բացատրութիւնը տեղի հոգեւոր
զգայունքը ընդ ըստներու, որոնք բեր-
նէ բերան տարածուելով խորը համեմա-
տութիւններ կ'առնեն։ Այսօր Բուսարիքին
կը հաղորդուի թէ նախապայտութիւն մէկ նա-
խապայտութիւն ինչո՞ւ կ'ընտանային Ան-
նախապայտութիւնը անորոշութիւնը կը տեղի գա-
ղային մէջ ուր ամէն միջոց ձեռք առնուած
է, կը ծանուցուի նաեւ թէ մասերու Ան-
նախապայտութիւնը մը պիտի գայ ու գա-
նի մը որ պիտի մնայ մեր նախապայտութիւն
մէջ։ Հրապարակը մինչեւ այս վերջերս
բաւական նախապայտութիւններուն մը
ցոյց կուտայ։ Անոնցմէ տարւոյն չ'առա-
ւելի եղաւ այս տարի Սուրբ Նիկիոյ եղբերներ
զրկուած իւրի և օճառի արարածութիւնը։
Անոնց չ'արեւելային մէջ տեղի ունեցած
զինեղութիւնը և իտալական նախապայտ-
ութիւններուն տարածուած անգամայնա-
ցին, հրապարակին առեւտրական շարժումը
հանգրուաններուն մը մէջ միջանկը և
Մեր երեսփոխանին ընտանիքին ձեռնա-
պահութիւնը վերջնական վրայ է Յառաջիկայ
շաբթու վերջնական ընտանիքին տեղի
պիտի ունենայ։ Բացման թիւներուն
րուն մէջ, միմիայն նախկին երեսփոխան
Պաշտօնական է Բիշեյանին է որ հաւանականու-
թիւն ունի չ'անելու։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

«Նայե Թուրքի Բիշեյան խոսելով Բ.
Դրան պատասխանելով վրայ, կ'ընէ թէ
տարածանքի տարբեր պատասխանի մը չ'էր
պատասխան արդէն։ Երբեք հրապարակը
կ'արգիլէ հաշտութեան ամէն քանակութիւն
թիւն և միջամտութիւն և Թուրքի և Ան-
գլիա փախած յայտնիքին որ Տարածանքը
բացուի, բայց ոչ ոք կը մտածէ ձեռքով
մը բանկցել կցման խնդրին վրայ և վերջ
տալու համար պատեւաբար։ Ընդհան-
րապէս Անգլիա կ'երեւի թէ կ'ուզէ անդի-
կան նախապայտութիւն մը այս պահուս կատա-
ած պայտալը։ Եւ անգլիկ թէ ներդրեցին
ձուռ գործողութեան ընդարձակումը հա-
կատակ է իր չ'անելու։»

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

Իստացիան պատասխան չ'ընտանային
րուն մէջ բացատրութիւնը մըն հերքուի
կարգ մը տարի թիւներուն այն երեւոյ
գործիւնը թէ իտալական նախապայտութիւն
ժողովները ընդհանուրած է մէկ քանի օ-
տար տեղութեանց բողբերուն վրայ։ Կ
հաստատուի ընդհանրապէս թէ ոչ մէկ տե-
սակ ընդդիմութիւն եղած է իտալական
նախապայտութիւններուն դէմ։ Կը
հերքուի նաեւ թէ Թուրքի առաջնորդած
ըլլալ համաժողովը մը կարգին որ, պատ-
կանայ չ'ընտանային մէջ կ'ընտան թէ
Իտալիոյ համար նուազ բարեկամական պի-
տի ըլլալ։ Եւ ուրիշ օգուտ չ'պիտի ունենայ
երբ ոչ կ'ընտանային կարգիւնը։

ՄԱՍՈՒՍԻ ԵՊԻՍԿՈՍ

բաասանող երեւոյթները դատաստանի տակ անելու, եթէ հաստատուի թէ իր քրեանքը զրկարարութիւնն է:

Ս. Էմանուէլ.— Կը հարցնեն թէ՛ ժողովարար Եր. Գրիգորեան, ասեալով ծանօթ «անտուկ» մէջէն ելած է և անոր մէջ գտնուածները եւ վաւերական կը նկատուի, եթէ կ'ուզէք յաջողիչ նկատել, ձեր ցոյց կուտայ ապա ժողովարարի տակ հարցած ստուգաբանութիւնները:

Եր. Գրիգորեան.— Ո՛րք է այդ թողութիւնը, պէտք է մէջտեղ հանուի, ասեալով ծանօթ «անտուկ» մէջէն ելած է և անոր մէջ գտնուածները եւ վաւերական կը նկատուի, եթէ կ'ուզէք յաջողիչ նկատել, ձեր ցոյց կուտայ ապա ժողովարարի տակ հարցած ստուգաբանութիւնները:

Ս. Էմանուէլ.— Եթէ հինգ վարկական միջոց առաջ, անտուկը ներքին կ'երթնար և կը բերնար, եթէ ամբողջ Պէնզանցանի ու թիւականներ ալ միասին ու հոս դաս, չէն կրնար այդ անտուկին մէջ զգտնուած թողութիւններն «ժողովարարի հանգիստ» մանրէ յիշել: Բայց անտուկին բանալին հիմա ըստ չէ, Պատրիարքարանէն է, յաջորդ նկատել կը բերնար ժողովարար և կը տեսնենք ստորագրութիւնները:

Հ. Պատրիարք.— Այս խնդրին մէջ թէ՛ ամբաստանողները կան և թէ՛ ամբաստանեալները, կ'առաջարկեմ այս խնդրը կրկին օրակարգին մէջ գտնուած իրենց անդամները խնդրեմ և անոր զինուորական միջոցին զբաղել նաև ատուի:

Ժողովը իր համաձայնութիւնը յայտնեց Պատրիարքին և Գրիգորեանին:

Կարգադրուեցաւ Մեծ Նոր դիւանը եկած հանրագրութիւնն մը, 400 հոգիի ստորագրութեամբ: Այդ հանրագրութիւնը Մեծ Նոր դիւանին կը բողոքէին Ազգ. վարչութեան ղեկ, որ Պատրիարքարանի վերահսկողութեան ծրագրին պատրաստութեան միջոցին ուղարկեմ և աշխատանքները պատրաստեալներն իշխանութիւնը, անոր զով գնդով լիարդ աշխատանքներ խորհրդակցելու մը:

Արխանդէլ Գրիգորեան և ուրիշներ անաշխատեցին հանրագրութիւնը յոյժ վարչութեան:

Հայկ Պատրիարքն դիմել ատու սակարկութիւն իրենց մէջ: Պատրիարքն և հետեւեալները հանրագրութիւնը նկատել չաւանդել զատ, պէտք չտեսնար նաև յիշու վարչութեան: Պատրիարքն և Գրիգորեան թէ՛ արդէն ատու սակարկութիւնը մը Ազգ. ժողովը չի կրնար ընդունել ըստ որ նոր իսկ աստիկ ղեկ է ազգ. սահմանադրութեան:

Ս. Գրիգորեանն դիմել ատու: Որ թէն ի լոյս բերայ ինչն ալ ինչպէս որ այդ տեսակ բան մը և քանի որ վարչութիւնն ալ զբաղուի իր ստուգ. պէտք որ անոր դրեկը հանրագրութիւնը, երբ մասնաճիւղը ըստ սահմանադրական օրէնքներու ամեն կարգի պէտք որ Ազգ. ժողովին կը դրուի, նկատուի զորք է անուրի:

Ս. Պատրիարք.— Ժողովը որ Ազգ. վարչութեան մէջ Պատրիարքարանի վերահսկողութեան առթիւ ծրագրի մը կայ: Եթէ այդ ծրագիրը ժողովին զայ և անոր մէջ զանազակ այդ կարգի յօդուարէն մը պէտք տեսնէք, կը դրուի, իսկ եթէ ոչ կը մերժէք:

Վ. Թէքեան.— Խնդրեմ որ չէ սակարկութեան բան մը կայ թէ ոչ:

Լ. Տէրեմիսյան (յանուն վարչութեան).— Վարչութիւնը միայն Ազգ. Պատրիարքարանի վերահսկողութեան ծրագրին որ որ պատրաստեց. այդ ծրագրին մէջ պատրիարքարան իշխանութիւնը չզրկուցնելու և կամ սահմանափակող ո՛ր և որստուգաբանութիւնը չկայ և չի կրնար ըլլալ:

Ժողովը բաւական նկատեց արուած այս բացատրութիւնը:

Կարգադրուեցաւ յետոյ կեդրոնի Արքիման Եմանուէլովի կողմէ արդեւ պատուիրակի կիկիկիս զրկուած խորհուրդ: Երեւոյթական Պ. Ժառ Սայապալեանի մէջ գրեմ, որով կարեւոր տեղեկութիւնները կուտայ իրենցին և չիմանի հայ ընտելութեան և անոր անտեսական վիճակի մասին, իր այդ նշանակումը Պ. Սայապալեան կը յայտնէր թէ՛ ինչու մեծ օգուտներ կարելի է ձեռք բերել, եթէ Ազգ. Պատրիարքարանը աստի տեսն լիարդ պատուիրակները զրկել լըծուած ու մոռցուած հայկական նահանգները և զանազակ կարգի Ազգ. Պատրիարքարանի հետ Շատ անգամներ մէջ ուր գացած է Պ. Սայապալեան, դիտած է որ հայութիւնը Ազգ. Պատրիարքարանի մը զգուշութեան իսկ տեղեկութիւնն չունի և եթէ կիկիկիս աղտուր չլլար, ապառիկաւար անոնք պիտի մնային նոյն լըծուած վիճակին մէջ: Արքիմանիսին պատուիրակը յայտարարեց նաև թէ՛ ատու Պատրիարքարանը ցոյց պիտի տայ թէ ինչ միայն Պոլսոյ համար հաստատուած պաշտօնատունն է չէ, ալ ամբողջ հայութեան, որ զատուի կը գտնուի Պ. Սայապալեան այդ զորով կ'առաջարկէ վարչութեան վրայ պարտեց զին որ իր վերահսկողութեան ծրագրին մէջ այս կէտն ալ զնն և ըստ անոր միջոցներ ձեռք առնէ:

Ետոյ Պ. Սայապալեան բերանար և իր առաջարկին օգտակարութիւնը չնշտեց և խնդրեց ժողովին որ պէտք եղած ուստարարութիւնը ընծայուի և զրկուի վարչութեան, պայմանաւ որ բարձի թող չլլայ անկուտ:

Ժողովը համաձայն գտնուելով ատու ջարդը զրկեց վարչութեան:

Կարգադրուեցաւ Ալեքէմբրէի ընտրողական յանձնաժողովին մէջ գրեմ, որով կը խնդրէին վաւերացնել իրենց ազգ. երեւոյթական Աւետիս Սուրենյան, որ երկուստ աստի ի վեր կախակալուած կը մնայ: — Նախաձեռնութեան զինանքն պէտք է որդիւ յայ գրեմ, ընդմիջեց Ար. Գրիգորեան:

Միւս կողմէ Աւետիս Սուրենյան եւս զրով մը կը բողոքէր Ազգ. ժողովին ղեկ, որ չուզէր վաւերացնել իր երեւոյթականութիւնը և քննութիւն կը պահանջէր: Յիշեալ կախակալուած երեւոյթականը իր բողոքագրին վերջաւորութեան մէջ կը յայտարարէր թէ՛ եթէ դարձեալ լուծում մը չէ ասն իր խնդրին, յաջորդ ժողովին պիտի գար ինքնաբար քաղաքին համար իր ամբողջ, զուգէ այսպէսով լուծելու իր խնդիրը (ձեռնարկ):

Ենթիկ վրդ. Պապական անապատիկ Նախաձեռնութեան Դիւանի անդամներուն որ ըսին թէ՛ ի՛նչ է իրենց քննութեան արդեւոր, Սուրենյանի խնդրին վերաբերմամբ:

Անտապագոր յայտարարեց թէ՛ Դիւանին վրայ այդ մասին ո՛ր է տեղեկագիրը չկայ:

Ենթիկ վրդ. ըսաւ թէ՛ ամբողջ պատասխան չէ և պէտք է Նախաձեռնութեան Դիւանին անդամները պատասխանեն:

Մարտի Նախաձեռնութեան պատասխանեց թէ՛ այդ մասին կարելի չէ պատասխանել զատ իր լիւրձա զինանքն անդամները բացակայ են:

Ս. Վառնեան իր կարգին ըսաւ թէ՛ Դիւանը պարտաւոր է բոլոր խնդիրներու մասին տեղեկութիւն ունենալ:

Ս. Գապարեան խնդրին վերջ մը տալու համար անապատիկը որ Մարտի Դիւանը հրաւիրէ Նախաձեռնութեան Դիւանը որ պիտի բերէ իր տեղեկագիրը:

Հ. Պատրիարք.— Այս խնդրը կարեւոր է և պէտք է որ նկատի առնէ այս ժողովը, Կարեւոր այն տեսակետով որ Ազգ. ժողովը հանրութեան ալքին առջև կ'անգամանակ թէ՛ արդարութիւնը զործադրելու կը զանար, այս տեսակ ամբաստանութիւն մը շատ ծանր է այս ժողովին համար: Եթէ Սուրենյան յանգարու է, պէտք է Ազգ. ժողովը քաշուցիւն ունենայ այդ բանը ըսելու եթէ ոչ գոյութեան իրաւունք չունենար այս ժողովը:

Արքիման Գրիգորեան և ուրիշներ անաշխատեցին հանրագրութիւնը յոյժ վարչութեան:

Հայկ Պատրիարքն դիմել ատու սակարկութիւն իրենց մէջ: Պատրիարքն և հետեւեալները հանրագրութիւնը նկատել չաւանդել զատ, պէտք չտեսնար նաև յիշու վարչութեան: Պատրիարքն և Գրիգորեան թէ՛ արդէն ատու սակարկութիւնը մը Ազգ. ժողովը չի կրնար ընդունել ըստ որ նոր իսկ աստիկ ղեկ է ազգ. սահմանադրութեան:

Ս. Գրիգորեանն դիմել ատու: Որ թէն ի լոյս բերայ ինչն ալ ինչպէս որ այդ տեսակ բան մը և քանի որ վարչութիւնն ալ զբաղուի իր ստուգ. պէտք որ անոր դրեկը հանրագրութիւնը, երբ մասնաճիւղը ըստ սահմանադրական օրէնքներու ամեն կարգի պէտք որ Ազգ. ժողովին կը դրուի, նկատուի զորք է անուրի:

Ս. Պատրիարք.— Ժողովը որ Ազգ. վարչութեան մէջ Պատրիարքարանի վերահսկողութեան առթիւ ծրագրի մը կայ: Եթէ այդ ծրագիրը ժողովին զայ և անոր մէջ զանազակ այդ կարգի յօդուարէն մը պէտք տեսնէք, կը դրուի, իսկ եթէ ոչ կը մերժէք:

Վ. Թէքեան.— Խնդրեմ որ չէ սակարկութեան բան մը կայ թէ ոչ:

Լ. Տէրեմիսյան (յանուն վարչութեան).— Վարչութիւնը միայն Ազգ. Պատրիարքարանի վերահսկողութեան ծրագրին որ որ պատրաստեց. այդ ծրագրին մէջ պատրիարքարան իշխանութիւնը չզրկուցնելու և կամ սահմանափակող ո՛ր և որստուգաբանութիւնը չկայ և չի կրնար ըլլալ:

Ժողովը բաւական նկատեց արուած այս բացատրութիւնը:

Կարգադրուեցաւ յետոյ կեդրոնի Արքիման Եմանուէլովի կողմէ արդեւ պատուիրակի կիկիկիս զրկուած խորհուրդ: Երեւոյթական Պ. Ժառ Սայապալեանի մէջ գրեմ, որով կարեւոր տեղեկութիւնները կուտայ իրենցին և չիմանի հայ ընտելութեան և անոր անտեսական վիճակի մասին, իր այդ նշանակումը Պ. Սայապալեան կը յայտնէր թէ՛ ինչու մեծ օգուտներ կարելի է ձեռք բերել, եթէ Ազգ. Պատրիարքարանը աստի տեսն լիարդ պատուիրակները զրկել լըծուած ու մոռցուած հայկական նահանգները և զանազակ կարգի Ազգ. Պատրիարքարանի հետ Շատ անգամներ մէջ ուր գացած է Պ. Սայապալեան, դիտած է որ հայութիւնը Ազգ. Պատրիարքարանի մը զգուշութեան իսկ տեղեկութիւնն չունի և եթէ կիկիկիս աղտուր չլլար, ապառիկաւար անոնք պիտի մնային նոյն լըծուած վիճակին մէջ: Արքիմանիսին պատուիրակը յայտարարեց նաև թէ՛ ատու Պատրիարքարանը ցոյց պիտի տայ թէ ինչ միայն Պոլսոյ համար հաստատուած պաշտօնատունն է չէ, ալ ամբողջ հայութեան, որ զատուի կը գտնուի Պ. Սայապալեան այդ զորով կ'առաջարկէ վարչութեան վրայ պարտեց զին որ իր վերահսկողութեան ծրագրին մէջ այս կէտն ալ զնն և ըստ անոր միջոցներ ձեռք առնէ:

Ետոյ Պ. Սայապալեան բերանար և իր առաջարկին օգտակարութիւնը չնշտեց և խնդրեց ժողովին որ պէտք եղած ուստարարութիւնը ընծայուի և զրկուի վարչութեան, պայմանաւ որ բարձի թող չլլայ անկուտ:

Ժողովը համաձայն գտնուելով ատու ջարդը զրկեց վարչութեան:

Կարգադրուեցաւ Ալեքէմբրէի ընտրողական յանձնաժողովին մէջ գրեմ, որով կը խնդրէին վաւերացնել իրենց ազգ. երեւոյթական Աւետիս Սուրենյան, որ երկուստ աստի ի վեր կախակալուած կը մնայ: — Նախաձեռնութեան զինանքն պէտք է որդիւ յայ գրեմ, ընդմիջեց Ար. Գրիգորեան:

Միւս կողմէ Աւետիս Սուրենյան եւս զրով մը կը բողոքէր Ազգ. ժողովին ղեկ, որ չուզէր վաւերացնել իր երեւոյթականութիւնը և քննութիւն կը պահանջէր: Յիշեալ կախակալուած երեւոյթականը իր բողոքագրին վերջաւորութեան մէջ կը յայտարարէր թէ՛ եթէ դարձեալ լուծում մը չէ ասն իր խնդրին, յաջորդ ժողովին պիտի գար ինքնաբար քաղաքին համար իր ամբողջ, զուգէ այսպէսով լուծելու իր խնդիրը (ձեռնարկ):

Անտապագոր յայտարարեց թէ՛ Դիւանին վրայ այդ մասին ո՛ր է տեղեկագիրը չկայ:

Ենթիկ վրդ. ըսաւ թէ՛ ամբողջ պատասխան չէ և պէտք է Նախաձեռնութեան Դիւանին անդամները պատասխանեն:

Մարտի Նախաձեռնութեան պատասխանեց թէ՛ այդ մասին կարելի չէ պատասխանել զատ իր լիւրձա զինանքն անդամները բացակայ են:

Ս. Վառնեան իր կարգին ըսաւ թէ՛ Դիւանը պարտաւոր է բոլոր խնդիրներու մասին տեղեկութիւն ունենալ:

Ս. Գապարեան խնդրին վերջ մը տալու համար անապատիկը որ Մարտի Դիւանը հրաւիրէ Նախաձեռնութեան Դիւանը որ պիտի բերէ իր տեղեկագիրը:

Հ. Պատրիարք.— Այս խնդրը կարեւոր է և պէտք է որ նկատի առնէ այս ժողովը, Կարեւոր այն տեսակետով որ Ազգ. ժողովը հանրութեան ալքին առջև կ'անգամանակ թէ՛ արդարութիւնը զործադրելու կը զանար, այս տեսակ ամբաստանութիւն մը շատ ծանր է այս ժողովին համար: Եթէ Սուրենյան յանգարու է, պէտք է Ազգ. ժողովը քաշուցիւն ունենայ այդ բանը ըսելու եթէ ոչ գոյութեան իրաւունք չունենար այս ժողովը:

Արքիման Գրիգորեան և ուրիշներ անաշխատեցին հանրագրութիւնը յոյժ վարչութեան:

Հայկ Պատրիարքն դիմել ատու սակարկութիւն իրենց մէջ: Պատրիարքն և հետեւեալները հանրագրութիւնը նկատել չաւանդել զատ, պէտք չտեսնար նաև յիշու վարչութեան: Պատրիարքն և Գրիգորեան թէ՛ արդէն ատու սակարկութիւնը մը Ազգ. ժողովը չի կրնար ընդունել ըստ որ նոր իսկ աստիկ ղեկ է ազգ. սահմանադրութեան:

Ս. Գրիգորեանն դիմել ատու: Որ թէն ի լոյս բերայ ինչն ալ ինչպէս որ այդ տեսակ բան մը և քանի որ վարչութիւնն ալ զբաղուի իր ստուգ. պէտք որ անոր դրեկը հանրագրութիւնը, երբ մասնաճիւղը ըստ սահմանադրական օրէնքներու ամեն կարգի պէտք որ Ազգ. ժողովին կը դրուի, նկատուի զորք է անուրի:

Ս. Պատրիարք.— Ժողովը որ Ազգ. վարչութեան մէջ Պատրիարքարանի վերահսկողութեան առթիւ ծրագրի մը կայ: Եթէ այդ ծրագիրը ժողովին զայ և անոր մէջ զանազակ այդ կարգի յօդուարէն մը պէտք տեսնէք, կը դրուի, իսկ եթէ ոչ կը մերժէք:

Վ. Թէքեան.— Խնդրեմ որ չէ սակարկութեան բան մը կայ թէ ոչ:

Լ. Տէրեմիսյան (յանուն վարչութեան).— Վարչութիւնը միայն Ազգ. Պատրիարքարանի վերահսկողութեան ծրագրին որ որ պատրաստեց. այդ ծրագրին մէջ պատրիարքարան իշխանութիւնը չզրկուցնելու և կամ սահմանափակող ո՛ր և որստուգաբանութիւնը չկայ և չի կրնար ըլլալ:

Ժողովը բաւական նկատեց արուած այս բացատրութիւնը:

Կարգադրուեցաւ յետոյ կեդրոնի Արքիման Եմանուէլովի կողմէ արդեւ պատուիրակի կիկիկիս զրկուած խորհուրդ: Երեւոյթական Պ. Ժառ Սայապալեանի մէջ գրեմ, որով կարեւոր տեղեկութիւնները կուտայ իրենցին և չիմանի հայ ընտելութեան և անոր անտեսական վիճակի մասին, իր այդ նշանակումը Պ. Սայապալեան կը յայտնէր թէ՛ ինչու մեծ օգուտներ կարելի է ձեռք բերել, եթէ Ազգ. Պատրիարքարանը աստի տեսն լիարդ պատուիրակները զրկել լըծուած ու մոռցուած հայկական նահանգները և զանազակ կարգի Ազգ. Պատրիարքարանի հետ Շատ անգամներ մէջ ուր գացած է Պ. Սայապալեան, դիտած է որ հայութիւնը Ազգ. Պատրիարքարանի մը զգուշութեան իսկ տեղեկութիւնն չունի և եթէ կիկիկիս աղտուր չլլար, ապառիկաւար անոնք պիտի մնային նոյն լըծուած վիճակին մէջ: Արքիմանիսին պատուիրակը յայտարարեց նաև թէ՛ ատու Պատրիարքարանը ցոյց պիտի տայ թէ ինչ միայն Պոլսոյ համար հաստատուած պաշտօնատունն է չէ, ալ ամբողջ հայութեան, որ զատուի կը գտնուի Պ. Սայապալեան այդ զորով կ'առաջարկէ վարչութեան վրայ պարտեց զին որ իր վերահսկողութեան ծրագրին մէջ այս կէտն ալ զնն և ըստ անոր միջոցներ ձեռք առնէ:

Ետոյ Պ. Սայապալեան բերանար և իր առաջարկին օգտակարութիւնը չնշտեց և խնդրեց ժողովին որ պէտք եղած ուստարարութիւնը ընծայուի և զրկուի վարչութեան, պայմանաւ որ բարձի թող չլլայ անկուտ:

Ժողովը համաձայն գտնուելով ատու ջարդը զրկեց վարչութեան:

Կարգադրուեցաւ Ալեքէմբրէի ընտրողական յանձնաժողովին մէջ գրեմ, որով կը խնդրէին վաւերացնել իրենց ազգ. երեւոյթական Աւետիս Սուրենյան, որ երկուստ աստի ի վեր կախակալուած կը մնայ: — Նախաձեռնութեան զինանքն պէտք է որդիւ յայ գրեմ, ընդմիջեց Ար. Գրիգորեան:

Միւս կողմէ Աւետիս Սուրենյան եւս զրով մը կը բողոքէր Ազգ. ժողովին ղեկ, որ չուզէր վաւերացնել իր երեւոյթականութիւնը և քննութիւն կը պահանջէր: Յիշեալ կախակալուած երեւոյթականը իր բողոքագրին վերջաւորութեան մէջ կը յայտարարէր թէ՛ եթէ դարձեալ լուծում մը չէ ասն իր խնդրին, յաջորդ ժողովին պիտի գար ինքնաբար քաղաքին համար իր ամբողջ, զուգէ այսպէսով լուծելու իր խնդիրը (ձեռնարկ):

Անտապագոր յայտարարեց թէ՛ Դիւանին վրայ այդ մասին ո՛ր է տեղեկագիրը չկայ:

Ենթիկ վրդ. ըսաւ թէ՛ ամբողջ պատասխան չէ և պէտք է Նախաձեռնութեան Դիւանին անդամները պատասխանեն:

Մարտի Նախաձեռնութեան պատասխանեց թէ՛ այդ մասին կարելի չէ պատասխանել զատ իր լիւրձա զինանքն անդամները բացակայ են:

Միւս կողմէ Աւետիս Սուրենյան եւս զրով մը կը բողոքէր Ազգ. ժողովին ղեկ, որ չուզէր վաւերացնել իր երեւոյթականութիւնը և քննութիւն կը պահանջէր: Յիշեալ կախակալուած երեւոյթականը իր բողոքագրին վերջաւորութեան մէջ կը յայտարարէր թէ՛ եթէ դարձեալ լուծում մը չէ ասն իր խնդրին, յաջորդ ժողովին պիտի գար ինքնաբար քաղաքին համար իր ամբողջ, զուգէ այսպէսով լուծելու իր խնդիրը (ձեռնարկ):

Անտապագոր յայտարարեց թէ՛ Դիւանին վրայ այդ մասին ո՛ր է տեղեկագիրը չկայ:

Ենթիկ վրդ. ըսաւ թէ՛ ամբողջ պատասխան չէ և պէտք է Նախաձեռնութեան Դիւանին անդամները պատասխանեն:

Մարտի Նախաձեռնութեան պատասխանեց թէ՛ այդ մասին կարելի չէ պատասխանել զատ իր լիւրձա զինանքն անդամները բացակայ են:

Ս. Վառնեան իր կարգին ըսաւ թէ՛ Դիւանը պարտաւոր է բոլոր խնդիրներու մասին տեղեկութիւն ունենալ:

Ս. Գապարեան խնդրին վերջ մը տալու համար անապատիկը որ Մարտի Դիւանը հրաւիրէ Նախաձեռնութեան Դիւանը որ պիտի բերէ իր տեղեկագիրը:

Հ. Պատրիարք.— Այս խնդրը կարեւոր է և պէտք է որ նկատի առնէ այս ժողովը, Կարեւոր այն տեսակետով որ Ազգ. ժողովը հանրութեան ալքին առջև կ'անգամանակ թէ՛ արդարութիւնը զործադրելու կը զանար, այս տեսակ ամբաստանութիւն մը շատ ծանր է այս ժողովին համար: Եթէ Սուրենյան յանգարու է, պէտք է Ազգ. ժողովը քաշուցիւն ունենայ այդ բանը ըսելու եթէ ոչ գոյութեան իրաւունք չունենար այս ժողովը:

Արքիման Գրիգորեան և ուրիշներ անաշխատեցին հանրագրութիւնը յոյժ վարչութեան:

Հայկ Պատրիարքն դիմել ատու սակարկ

